

NA SKOK DO KAPLE V SANTA FE

Neděle, 22 března 2020

Žijte se, žije je to zřejmě starší 150 let, nad námi v něm zůstane rozum stáje... V USA, v Novém Mexiku, stojí kaple Santa Fe, přitom tahle cca každých rok v roce nejméně 250 000 návštěvníků. Tato kaple se odlišuje od ostatních tím, že pravděpodobně stal zázrak. Postavil ji francouzský architekt Antoine Mouly v novogotickém stylu podle pařížské Sainte-Chapelle. Biskup Jean-Baptiste Lamy ji vysvětil v roce 1872. Ale když byla postavena, sestry zjistily, že chyběly schody na křeslo...

Nežbyl totiž dostatek

prostor pro umístění schodů, po kterých by se mohlo chodit nahoru do kruchty.

Jako jediný architekt se navrhoval schůbk, což bylo čudné, sestry rázně odmítly a problém zařely, které jim šlo o svatě, po "jeptišku" :-)))

Uspořádaly ceremonii zvanou novena.

Jednalo se o devítidenní modlitbu k patronu tesařskému Josefovi. Nic se dlouho nedělo, avšak poslední den modliteb se u dveří kostela objevil neznámý muž s mezkem a bednou nářadí. Nabídl se jim schodiště postaví. Jediný, co od nich chtěl, bylo nákolik van, ve kterých pak měl dělat. A pak sám, bez cizí pomoci, zhotovil schodiště, které se dodnes považuje za příchů truhlářského emesla.

Použití materiálu je právě tak zřejmá. Archív z mástního obchodu v době, kde se dalo po dít dělat neobsahoval žádné známky o tom, že by tam někdo nakupoval speciální druhy dřeva, a už vůbec ne na stav schodiště. Navíc použitá dřeva byla exotická a rozhodně nepocházelo z oblasti kolem Santa Fe. Některý zdroj uvádí, že mohlo pocházet z vyhynulých prehistorických druhů stromů.

Jako nejbližší místo lokace připadala Aljaska, ovšem divně je, že by viktoriánský tesař desítkami mezi mezkou z takových dřívky.

A pak je jeden detail, který posiluje věru v možnosti zázrak: schodiště má 33 schodů, což je věk Ježíše. K tomu by nebylo nic extra, ale nikdo si nedovedl vysvětlit, jak je možné, že schodiště dokáže stáje samo bez centrálního

A že truhlář, jenž přitom stavěl nepoužil ani jeden hřebík a ani lepidlo, beze stopy zmizel a nechal ani na odměnu se potěšit povědat, že tím truhlářem byl samotný sv. Josef, který ho poslal Ježíšovi, aby pomohl sestřím tímto doby se považuje schodiště za zázrak a je clem poutníka.

Tak, a nyní sejdeme gloriolu nadpřirozena

a poslechněte,

jak to s tím schodištěm opravdu je:

Jako každá legenda, i ta o kapli Loretto má v něm pravdu, ale z velké části je smyšlená. Historička Mary J. Strav Cooková se zřejmě schodištěm v Santa Fe zabývala sedm let. Za tu dobu sesbírala dostatek materiálů, aby o něm vydala celou knihu, kterou nazvala *Loretto: The Seven Sisters and Their Santa Fe Chapel* (v překlade: Loretto: Sedm sester a jejich kaple v Santa Fe).

Cooková napřeklady objevila v denku jedné sester poznámku z roku 1881, která naznačuje, že sestry zaplatily za jistému muži jménem Rochas. Ze starého novinového článku se rovněž dozvěděla, že Rochas byl zrušeným postavil schodiště v kapli Loretto. Jak Cooková zjistila, Francois-Jean Rochas byl členem tajné francouzské společnosti vysoce kvalifikovaných emeslníků zvaných Compagnons, která existuje od středověku

Do USA připlul speciálně kvůli stavbě schodiště v Santa Fe a dřeva si nechal dopravit z Francie.

Ani samotná stavba schodiště není až tak zájzračná, jak se vykládá. Dávková skáň technolog Forrest N. Easley schodiště zkoumal, tvrdě, že má centrální podporu. Jde o vnitřní dávková nou vztuhu tak malého poloměru jako těmá pevná sloupá. Když v roce 1993 navštívil Loretto, všiml si, že schodiště má ještě dodatečné železnou vztuhu i podporu, která zpevňuje schodiště spojením vnější podpory k jednomu ze sloupů pod kruchtou. Žď se tedy, že loretánské schodiště podléhá fyzickém zákonm jako každá jiná, že prohláší

Co se týče dávková použitího pámi stavbě schodiště, bylo zřejmé, že jde o smrk, ale není k dispozici dostatek vzorek, aby experti na dávková určili, která z deseti smrkových druhů vyskytujících se v Severní Americe to je.

Z boku je stabilita schodiště již nastavená konzolou o vedlejší sloup, jak si můžete všimnout na obrázku. Taky toto schodiště nebylo takové hned od začátku, neboť dávková ve něm bylo vbec zábradlí. To vyhotovil o mnoho let později švédský Phillip August Hesch. A není divu, že do té doby chodily některé jeptičky po schodech v strachu i po čtyřech. A to, stavě nebyly použity hřebíky a lepidlo? To je normální - v té době byly tyto materiály drahé a tesaři se proto báli obejti. Lidé šká, že dnes, v době počítačů, rozvinutí statiky a konstrukčních třešně-dimenzionálních programů, by nikdo takové schodiště jen s jednoduchými nástroji nepostavil. A kdyby ano, byl by to zážrak.

FLORIAN Je to nádherná práce smárná, šikovného tesaře!